

MITT i LIVET

Västanfors Västervåla församlings tidning

nr 1/09

I nöd och lust
Kärleken firas i vigselakten

I vigseln firas kärleken

Att gifta sig är ett viktigt steg i livet och blir en oförglömlig upplevelse för de inblandade. En vigsel i kyrkan är till för att fira kärleken mellan två människor och att göra det synligt att Gud är närvarande i både vardag och fest.

Det finns många olika sätt att visa sin kärlek och gjädje en så viktig dag. Ett bröllop kan vara påkostat med mycket folk och stor fest, men det behöver inte alls vara så. Det går lika bra med en enkel vigselakt med bara brudparet, prästen och ett par vittnen närvarande. Vigseln kan ske i kyrkan eller på en annan plats om man vill. Det viktiga är att fira kärleken mellan de två som gifter sig.

Det behöver inte kosta en massa pengar att gifta sig. Själva vigselakten i kyrkan kostar ingenting. Bara om brudparet önskar solosång eller något extra musikstycke får de betala solisten/musikern för det.

Ofta har paret levt tillsammans under en tid innan de bestämmer sig för att gifta sig. Själva vigseln är ett nytt steg i paret relation, och vigselakten ska på ett aktuellt och ärligt sätt avspegla det som sker i paret gemensamma liv. Det är den gemensamma relationen som ska gestaltas i vigselakten, det är inte brudens eller brudgummens egen show.

Det händer att paret vill att bruden ska gå in i kyrkan tillsammans med sin pappa, som sedan lämnar över bruden till hennes blivande man. En del präster tycker att det är ett gammalmodigt sätt att se på vigseln, eftersom kvinnans självständighet är självklar i Svenska kyrkan. Det är ju inte längre så i Sverige att kvinnan blir bortgift, utan det är två jämbördiga parter som gifter sig. Tillsammans har de valt att ta ytterligare ett steg i sin relation.

I vigsellöftet uttalar brudgummen och bruden viljan att älska och stötta varandra genom livet.

NN, jag vill älska dig,
dela glädje och sorg med dig
och vara dig trogen
tills döden skiljer oss åt.

Upplevelsen av vigseln bär paret med sig genom livet, och de kan plocka fram känslan av bröllopsdagen när de behöver den i vardagen.

Cecilia Kjellin Eriksson, redaktör

Kärlek är kärlek!

Jag träffar några ungdomar på Lindgården och vi pratar en stund om det där med att vara två och att gifta sig. Samuel, Anton, Mattias, Gustav, Mattias, Nicole och Elin har många kloka tankar och är inte rädda för att säga vad de tycker.

Flera svarar självklart ja på frågan om de vill gifta sig när de blir vuxna. Ja, om de nu hittar den rätta förstås, som man har en bra relation med och som man känner att man vill leva tillsammans med. Man bör bo ihop ett tag innan man gifter sig, råder någon, för det är dumt att chansa. En av grabbarna säger att han ska gifta sig om det finns en vacker kyrka och bra präster, och om han har god ekonomi, för han vill gärna ha en stor bröllopfest.

Skillnad gift och sambo?

Är det någon skillnad på att vara sambo och att vara gift? frågar jag. I praktiken är det nog ingen större skillnad, tror ungdomarna, men det känns stort med själva vigseln. Däremot är det svårare och tar längre tid att gå isär om man är gift, och det tycker flera är en nackdel. Någon menar att barnen kan fara mer illa av en skilsmässa om den tar lång tid. Någon tror att man bråkar mer om man är gift. Samtidigt får man inte ge upp alltför lätt, tycker flera. Man måste kämpa och verkligen försöka få ett förhållande att fungera. Men om man har försökt och det ändå inte går, då är det bättre att skiljas. Man ska inte må dåligt i en relation.

Är det viktigt att vara trogen?

Om man är ihop med någon och sedan tar det slut så kan det vara svårt att fortsätta vara kompisar om den ena fortfarande är kär i den som har gjort slut. Så är det nog även när man är vuxen, tror någon. Men om kärleken liksom svalnar och man kommer överens om att inte fortsätta vara ihop eller leva tillsammans längre, då kan man fortfarande vara vänner.

Några av församlingens konfirmander och konfirmandassistenter pratade lite om att gifta sig och om att leva ihop. Från vänster Mattias, Gustav, Elin, Samuel, Nicole, Anton och Mattias.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Någon kan tänka sig ett öppet förhållande som gift, där både mannen och hustrun har rätt att ha andra kärlekspartners – bara man är överens om det. Men de andra är tveksamma och tycker att det är viktigt att vara trogen den man älskar.

– Det är ju liksom det det handlar om när man är gift, säger en av tjejerna.

– Det skulle kännas fel om ens fru skulle vänstra med någon annan, säger en kille. Varför heter det vänstra, förresten?

Hur ska en bra tjej eller kille vara?

När vi kommer in på frågan om hur en bra kille eller tjej ska vara säger en av killarna genast:

– Hon ska inte vara en bimbo, en kaxig brud med mycket smink, senaste klämodet och gучhi-väska.

– Nej just det, fyller en annan kille på. Hon ska inte försöka vara någon annan än den hon är.

– Hon ska vara omtänksam och en bra kompis,

säger någon. Hjälpsam, snäll och trevlig säger någon annan. Det ska gå att prata med henne om saker som tynger en.

– Man ska ha kul ihop, säger en av tjejerna. Och det är nog bra om man har något gemensamt intresse, även om man inte gör allt tillsammans, för det är viktigt att inte glömma bort sina kompisar när man blir ihop med en kille eller tjej.

Ska homosexuella par få gifta sig?

Jag frågar ungdomarna om de tycker att homosexuella par ska ha rätt att gifta sig, och genast blir alla väldigt engagerade och vill att jag ska förmedla deras inställning till de som bestämmer i kyrkan. Självklart ska homosexuella par ha rätt att gifta sig! tycker de.

– Ingen annan har rätt att bestämma om vem man ska få älska, säger någon.

– Alla ska få älska den man vill älska. Det finns ingen bättre eller sämre kärlek. Kärlek är kärlek!

Kan man ha en eldslukare på sitt bröllop?

Foto: Torbjörn Arvidson

Foto: Magnus Aronson

1997 vigdes 19697 par i Svenska kyrkan, 10 år senare, 2007 vigdes 22120 par. Många präster har just uttryckt en känsla av att intresset för kyrklig vigsel ökar, vilket verkar stämma enligt Svenska kyrkans egen statistik. Det medför en ökad efterfrågan på kyrkorna vid populära vigseldatum. Därför kan det vara bra att boka kyrkan i god tid. Pingsten var tidigare en stor vigselhelg, men har tappat i popularitet till förmån för midsommaren och sensommaren. Många par tycker att midsommar är en så vacker årstid, alternativt att det är skönt med en hel sommars gemensam planering innan den stora dagen inträffar i slutet av sommaren.

Att gifta sig kyrkligt

Ett telefonsamtal till församlings-expeditionen på Lindgården räcker. Då går det att få reda på om kyrkan är ledig det aktuella datumet och vilka tider som finns att välja på. Församlingen vill garantera en god kvalitet på vigseln och vill därför inte boka in vigslar alltför tätt. Kanske har prästen, musikern och kyrkvaktmästaren redan haft en vigsel i Västanfors kyrka tidigare under dagen och ska då i god tid hinna till Västervåla kyrka för att kunna förbereda nästa vigsel. Vigsel sker i regel på lördagar, men det är inte omöjligt att gifta sig på en söndag eller en vardag. Ju tidigare paret bokar, desto lättare är det för församlingen att tillmötesgå önskemål om andra vigsel dagar än just lördagar.

Det går att vid bokningen eller senare lämna önskemål om någon särskild präst. Ibland väljer par datum på bröllopet utifrån när prästen har helgtjänstgöring. Om den aktuella prästen inte tjänstgör

under den helgen så skickas en förfrågan till prästen ändå. Då är det upp till varje präst att själv avgöra om de har möjlighet att ta sig an vigseln. Att präster önskas är väldigt vanligt och något som prästerna är vana vid. Det är alltså inte någon präst som tar illa vid sig för att kollegan är önskad istället.

Därefter är det dags för telefonsamtal nummer två. Det går till Skatteverket, som ska skicka hindersprövning till paret. När paret har fyllt i hinderprövningen och lämnat in den så får de tillbaka ett intyg som bevisar att det inte finns några hinder mot vigseln, det vill säga att paret inte är för nära släkt med varandra, att ingen av dem redan är gift eller registrerad partner. Det intyget är giltigt i fyra månader och ska lämnas till prästen innan vigseln äger rum.

En personlig vigsel

En tid innan själva bröllopsdagen kommer prästen att ringa till paret och stämma träff. Prästen lyssnar in parets önskemål om hur de vill utforma sin vigsel. Många undrar vad man kan påverka själv och vad som alltid ingår. I Västanfors Västervåla församling försöker prästerna så långt det är möjligt att göra vigseln sådan som paret önskar.

Genom psalmer, musik och sånger kan paret sätta sin personliga prägel på bröllopet. Prästen hjälper gärna till med olika tips. Många par väljer utöver psalmerna att ha solosång. Ibland framförs den av en släkting eller vän, ibland har paret kännedom om någon solist som de kan anlita. Kyrkomusikerna i församlingen har också ett nätverk av solister. Det går också bra att boka en träff med någon av

kyrkomusikerna för fler tips och idéer kring musik, psalmer och sånger.

Kyrkorummet är alltid iordninggjort med vackra alttarblommor och levande ljus. Om paret vill sätta sin personliga prägel på kyrkorummet så går det bra att kontakta församlingen om det. Rent praktiskt brukar man lösa det genom att parets vänner eller släktingar gör i ordning kyrkan innan bröllopet. På församlingsexpeditionen går det att få svar på när det är ledigt i kyrkan för smyckning.

Fira kärleken

Utöver detta finns det så oerhört mycket mer en vigselgudstjänst kan innehålla. En vigsel i kyrkan är till för att fira kärleken mellan två människor, att be för deras gemensamma liv och att synliggöra Guds kärlek som närvarande i både vardag och fest. Dikter, solodanser, parets egenhändigt skrivna löften, andra slags kläder och färger än vit brudklänning och mörk kostym, teaterstycke, elgitarrsolo, eller en konstutställning? Det finns många sätt att uttrycka och gestalta glädje och kärlek en så viktig dag. I samråd med prästen, musikern och vaktmästaren kan paret skapa en stämningsfull vigsel, så som de önskar uttrycka sin kärlek för varandra.

Så, kan man ha en eldslukare på sitt bröllop? Självklart! Men det vore dock förargligt om vi råkade bränna upp hela kyrkan, så då får åtminstone den delen av bröllopet ske utomhus.

Pia Luotomäki, präst

Dela glädje och sorg...

Daniel Eklund har varit präst i sex år och har under den tiden viggt ungefär 20 par. Han ser vigseln som en markering att nu är det på riktigt. De flesta par har varit tillsammans i flera år innan de tar steget och gifter sig. Alla vet redan att det är de som hör ihop, men det är ändå speciellt när man visar sin kärlek offentligt ”inför Gud och denna församling”.

Före och efter bröllopet

Daniel tror att det blir en viss skillnad i ett förhållande efter att man har gift sig och lovat att ”älska varandra i nöd och lust”.

– Jag tror att det finns en känsla av att ”det här har vi gjort tillsammans, vi har lovat varandra det här inför Gud, släkt och vänner”. Den här dagen blir inte starten på ett förhållande, men en nystart. Man bär känslan av dagen med sig, och kan plocka fram den känslan när man känner att man behöver den och behöver bli påmind i vardagen.

Daniel upplever både likheter och skillnader när han är med på ett bröllop som privatperson och som vigselförrättare.

– Det är klart att det är andra känslor inblandade om jag är gäst på ett bröllop då någon av mina vänner gifter sig. När jag arbetar har jag mer distans till det hela. Jag delar stunden men inte känslorna. Samtidigt blir jag mer engagerad, eftersom brudparet sätter sin tilltro till mig och det är mitt ansvar att allt blir så bra som möjligt.

Skillnad kyrklig/borgerlig vigsel

Den största skillnaden mellan en borgerlig och en kyrklig vigsel är att i en kyrklig vigsel ber släkt och vänner för brudparet och deras äktenskap, och prästen välsignar äktenskapet.

– Ett kyrkbröllop är ju en gammal tradition, och traditionen går nog många gånger i första hand, före religionen. Men att visa sin kärlek för varandra är ju väldigt kristet, och religion och tradition behöver inte konkurrera med varandra. Många av våra svenska traditioner har ju kristna budskap, och att gifta sig av tradition är också bra, säger Daniel.

Vigselakten

Man kan forma sitt bröllop ganska fritt, och variationerna är ganska stora. Formatet kan vara olika, allt från en mycket enkel vigsel på Lindgårdens brygga eller hemma i trädgården med bara brudparet, prästen och några vittnen, till pampiga kyrkbröllop med mycket folk och en stor påkostad fest.

Den kyrkliga akten består av tre delar; en inledning där prästen pratar lite om vad bröllopet är, sedan följer själva vigselakten med frågor, ringar, löften, ringbyte och tillkännagivande. Denna del har även ett juridiskt syfte, då bröllopet är den enda ritualen i Svenska kyrkan som även har en juridisk följd. Vigseln avslutas med en bönedel, där man välsignar och ber för de nygifta och deras äktenskap. I vigselakten ingår

också några psalmer eller andra musikstycken samt ingångsmusik och utgångsmusik. Solosånger, diktläsning eller annat kan paret efter samråd med prästen lägga till om de vill. Hela akten tar i genomsnitt ungefär en halvtimme.

– Många har en väldigt klar bild av hur de vill att allt ska gå till, alltifrån låtar till färg på blommor. Ibland stämmer den bilden inte riktigt överens med verkligheten, och då får man diskutera saken tillsammans, säger Daniel.

Livsväg

Daniel tycker att det finns en fin symbolik i hur man går in och ut ur kyrkan.

– Man kan se ingången som livsvägen. En bit in stannar paret upp och någonting händer. Sedan när man går ut har brud och brudgum bytt sida, och det är en markering om att man fortsätter på samma livsväg, men någonting är ändå annorlunda.

Lena Bylund

Jag vill älska dig...

Anda sedan jag var liten har jag drömt om ett riktigt prinsessbröllop, med vit fin klänning, lyxig håruppsättning, fina blommor, många gäster, vit limousine, champagne... Ja allt och lite till! Ju äldre jag blev, desto längre ifrån drömmen kom jag, men den lämnade aldrig helt mina tankar. Sedan jag blev tillsammans med Magnus för nio år sedan har drömmen kommit tillbaka mer och mer, och i augusti förra året bestämde vi oss för att gifta oss i februari, eftersom jag alltid velat ha ett snöigt vinterbröllop. Planeringen började så smått, och alla drömmar jag hade som liten kom tillbaka men den här gången var det på riktigt och ingen dröm, och det fanns en blivande man med i bilden. Detta är ju givetvis en förutsättning för att man ska gifta sig, men i drömmarna från förr var mannen liksom inte en så stor grej, det var mera det runt omkring som var det viktiga... Att planera ett riktigt bröllop innebar därför en helt annan sak än att drömma om det! Och den här gången är det Magnus, och vi som par som är det viktiga!

Planeringen började direkt, vi började med att fråga några av våra bästa vänner om de ville ställa upp som bestman, tärnor, värdpar och toastpar och alla sa ja! Därefter bestämde vi datum, skrev gästlista, bokade lokal, pratade med prästen, gjorde inbjudningskort, planerade mat, bokade tid hos frisören, började titta på mönster till brudklänning...

Allt flöt på bra och jag tyckte att det kändes ganska lugnt! Ju närmare bröllopet kom, desto fler saker kom jag på att vi hade glömt, så min bröllopsbok som min toastmadame "tvingade" mig att köpa kom väl till pass. "Att-göra-listan" blev längre och längre och tillslut förstod jag inte hur vi skulle hinna med allt innan bröllopet!

Med mycket hjälp lyckades vi iallafall, och dagen innan bröllopet spenderades i lokalen vi hade hyrt. Där diskades, dukades och dekorerades, och allt blev så fint! Men sen kom verkligen nervositeten, för jag som är en sådan kontrollmänniska fick "order" om att åka hem, för då skulle bland annat vårt toastpar göra klart det sista så att det skulle bli en överraskning för oss! Med blandade känslor lämnade vi lokalen. Det kändes läskigt att lämna över allt ansvar men samtidigt så litat vi ju på våra vänner... Kvällen spenderades med att göra klart det sista på brudklänningen och manikyr och umgänge med tjejerna "sista" kvällen.

När jag kom hem var jag så trött att jag somnade direkt, men jag vaknade tidigt tidigt på morgonen på bröllopsdagen och kunde inte somna om. Magen var i uppror och fjärlarna där inne ville inte sova längre! Träff med sonens barnvakter innan dagen fortsatte hos frisören, där jag inte var ensam utan toastmadame, tärnorna och värdparet var också där och gjordes fina! Vi hade en

jättemysig morgon och förmiddag där. Fotograferna som skulle följa mig och Magnus dök upp och jag kände mig verkligen som en prinsessa! Men ju längre dagen gick, desto nervösare blev jag och de sista timmarna var det svårt att sitta still. Vilken tur att jag inte var ensam hos frisören!

När jag äntligen var klar med hår och make up, var det dags att sätta på sig klänning, smycken och allt annat, och Då först slog det mig, att om bara ett par timmar är jag FRU och inte bara lilla Lena...

När min chaufför parkerade bilen utanför frisersalongen och sedan kom och mötte mig var det svårt att hålla tårarna tillbaka. Stundens allvar hade verkligen slagit till. När jag i kyrkan äntligen fick se min blivande man, vad fin han var! då skakade jag så mycket att jag inte trodde att jag skulle klara att gå in.

Vi stod uppställda i kyrkan med Mendelsson i bakgrunden och det var bara att börja gå, och väl framme i kyrkan, efter en blick på vår underbara präst Anna, kändes det bättre. Vi sa JA och växlade ringar och plötsligt var det klart! I ett hav av ris vandrade vi ut från kyrkan som man och hustru, och dagen och livet hade bara börjat...

Lena Bylund

Magnus och Priya gifte sig på indiskt vis

Magnus Eklund från Fagersta bor numera med sin fru Priya och deras lilla dotter i Åby utanför Norrköping.

Magnus och hans fru Priya, som har indiskt påbrå, gifte sig enligt indisk tradition och firade bröllop i tre dagar med stor fest och mycket folk.

– Jag har alltid tyckt att det har varit spännande med indisk kultur och indiska seder. Det var jag som tryckte på att vi skulle gifta oss indiskt. Jag ville se hur det går till, och så ville jag visa min respekt för min frus föräldrar, berättar Magnus.

De gifte sig på sommaren 2005 i Mariestad. Eftersom hennes föräldrar bor i Mariestad och är medlemmar i en indisk församling på orten var det praktiskt att förlägga bröllopet där.

För att vigseln skulle vara giltig i Sverige hade paret en borgerlig vigselakt den första dagen, då ett hundratal släktingar och vänner närvarade.

Förlovning med hennamålning

På fredagen var det förlovningsfest med hennamålning (mehndi), sång och dans. Magnus och hans släkt lämnade enligt indisk tradition över kläder och smycken till bruden för att hon skulle göra sig i ordning inför bröllopet. Många av Magnus svenska vänner och släktingar hade också indiska kläder på sig på bröllopet. Det är inget krav, utan mer ett tillfälle att få göra något annorlunda.

En inbjuden kunnig hennamålare målade mönster på brudens händer, armar och fötter. Någonstans i handen på bruden skriver målaren mannens namn mycket smått, och tanken är att han under bröllopsnatten ska leta reda på var hans namn finns skrivet. De andra kvinnorna som var med målade varandra.

På en fest bjuder man förstås på mat. Medlemmar i den indiska

församlingen hjälptes åt att laga maten. Där fanns många vegetariska rätter med indiska kryddor, röror, grytor och bröd. Man hjälptes åt att smycka lokalen där bröllopsceremonin och festen skulle vara. Allt sker under avslappnade former och det är de äldre indiska släktingarna som vet hur det brukar gå till som driver händelserna framåt. Allt är glatt med inslag av mycket sång och dans.

Bröllopsdagen

Lördagen var själva bröllopsdagen. Magnus berättar att det normalt ingår väldigt många olika delar i ett indiskt bröllop som pågår i flera dagar. Magnus och Priya valde ut några av ceremonierna till sitt bröllop (*läs mer härintill*). Prästen som vigde Magnus och Priya var från England, men det finns även indiska präster i Göteborg. Den stora bröllopfesten på kvällen med 450 gäster var lyckad med mat, många tal och dans, ungefär som en vanlig svensk bröllopfest. – Det var jättekul att få vara med om ett indiskt bröllop! Det var annorlunda mot allt jag varit med om tidigare. Både bröllopfesten och själva bröllopsceremonin var festlig och det var inte så stelt. Det kändes avslappnat med mycket prat och skratt.

Den hinduiska bröllopsceremonin

Bröllopsceremonin är en av de äldsta traditionerna i den indiska kulturen. De olika delarna för ceremonin har funnits i över 40 århundraden i de antika hinduiska "Vedaskrifterna". Bröllopet (Lagna), som bevittnas av alla gäster, är inte bara en förening mellan en man och en kvinna utan också mellan deras familjer.

Pokavu

Brudens syster tillsammans med familjen hälsar brudgummen och hans familj välkommen med en Kalash (ett litet stativ med kokosnöt). Brudens mor fäster Tilak (ett rött pulver) på brudgummens panna. Detta är en välsignelse och en symbol för äktenskap. Här försöker brudens mor dra i brudgummens näsa för att se hur uppmärksam han är. Brudgummens bestman har till uppgift att skydda näsan. Prästen leder sedan alla till Mandap (mellan de fyra pelarna på en scen där ceremonierna äger rum).

Ganesh Poojan (tillbedjan till guden Ganesh)

Brudgummen, prästen och brudens föräldrar sitter runt "Vedi"(plattformen) i Mandap. Prästen reciterar böner. Detta är en formell början på en bröllopsceremoni. Prästen måste göra en Ganesh Poojan för att kunna giltigförklara äktenskapet och för att be om lycka och välgång för paret och deras familjer. Brudens föräldrar tar emot den blivande svärsonen precis som man gjorde med gudarna förr i tiden, genom att tvätta dennes tår med mjölk och vatten.

forts på nästa sida

forts från fg sida

Brudens ankomst

När bruden anländer till Mandap, ledd av sina morbröder, sänks skynket (Antarpat) som separerar bruden och brudgummen. Det är första gången som brudparet ser varandra i de vackra bröllopskläderna.

Gathbandhan (knyta knuten)

Prästen knyter ihop ändarna på parets kläder för att symbolisera föreningen mellan två hjärtan och deras familjer.

Jaimala (byta blomstergirland)

Prästen reciterar böner och mantras och ber ödmjukt paret att byta blomstergirlander med varandra. Den här traditionen är ett uttryck för godkännandet av varandra, den lika statusen mellan man och hustru och en symbol för det eviga bandet av kamratskap som finns i ett äktenskap.

Mangalpheras

Efter Jaimala tänds en liten eld i mitten av Mandap. Eldguden bjuds därmed in att bevittna bröllopet. Paret går fyra varv runt den heliga elden. De fyra varven symboliserar de fyra huvudsakliga naturliga målen: Dharma (plikttrogenhet), Artha (välbefinnande), Karma (goda gärningar) och Moksha (frihet). Brudens bröder deltar i ceremonin, bröderna inviger de fyra varven och tillkännager därmed sitt samtycke till giftermålet.

Sapta Padi (de sju stegen)

Brudgummen hjälper bruden att beröra de sju betelnötterna, medan de reciterar de sju löftena. I samband med att de tar stegen åkallar de välsignelse av gud för

mat, styrka, rikedom, kunskap, barn, hälsa, kärlek och vänskap. Och så blir de två den perfekta enheten. Paret är nu gifta.

Kansaar (bjuda på sötsaker)

Genom att erbjuda sötsaker till sin man visar bruden ännu ett tecken på den lycka som finns i hennes hjärta.

Mangalsutra

Brudgummen ger nu bruden ett halsband av guld och svarta pärlor som kallas Mangalsutra och är symbol för det eviga bandet mellan dem och ett långt skyddat liv.

Ashirvaad (välsignelse)

När alla ritualer är avslutade ber paret sina föräldrar om välsignelse genom att röra vid deras fötter.

Vidai (avsked)

Bruden ska ta farväl av sin familj och sina vänner. Det är den mest känslofulla delen av hela bröllopet. Hon lämnar sin familj med både glädje och sorg, men hon har deras välsignelse att börja sitt nya liv tillsammans med sin man.

Brudparet vinkas av

Precis innan brudparet ska ge sig av i sitt fordon kommer man låta fordonet köra över en kokosnöt. Med detta önskar man brudparet en säker färd mot destinationen. Ursprungligen symboliserar denna tradition att man "skyddade" sig mot olyckor som kunde orsakas av dåliga vägar och skakiga fordon.

Man brukar ibland säga att ett plus ett är två. Ibland skämtar man till det och säger att ett plus ett blir tre. Men sen händer det att verkligheten trumfar till med att ett plus ett blir tio. Den helt underbara tillvaron lever Ingrid Östborg och hennes man i. För åtta barn har det blivit. Är du själv eller din man, Leif, uppvuxen med många syskon undrar jag?

– Nej, inte alls, säger hon. Ingen av oss har många syskon. Jag har bara en bror men som liten hade jag en längtan efter en slags "Bullerbybarnskänsla". Nu har vi många barn och så har jag förmånen att bo mitt ute i naturen vilket gör mig lycklig så man kan kanske säga att det blev lite som det jag längtade efter.

Att Ingrid tidigt har haft tankar om framtiden har inte minst avspeglats i hennes yrkesval. Redan när hon gick i åttan hade hon klart för sig att det var diakonissa eller diakon som man oftast säger idag, som hon ville ägna sitt vuxna liv åt. Fram till hon var 26 år bodde hon i ett kollektiv i Skultuna där man jobbade socialt och diakonalt.

Eftersom alla barnen kom ganska tätt kan man ju undra hur det gick att åka på semester alla tillsammans.

– Ja, säger hon, det är bara 14,5 år mellan yngsta och äldsta så vi gjorde en specialare kan man säga. Vi hade en minibuss för nio personer. Sen gjorde vi ett fäste för en bilbarnstol som var fastsatt sidledes i baksätet

Tvåsamhet eller en hel skrälldus...

och då fick vi plats alla tio. Fast det kunde ha gått lite illa för min man, ärligheten själv, kollade upp om man inte behövde busskort när vi var mer än nio i bussen som den ju var besiktad för men det behövdes tack och lov inte. Nu är emellertid alla barnen utflugna sedan länge så nu rattar Ingrid och Leif en bil av mindre format.

Ingrid och hennes man har inte varit rädda för det obekväma. För några år sedan var de till Rom men då det var många evenemang som pågick samtidigt i staden fanns det inte plats för dem i härbärget. Så vad gjorde de då? Jo, de sov eller åtminstone halvsov i trappan. Inte vilken som helst utan den Spanska. Men det var inte så farligt säger Ingrid.

– Dels var det inte hela natten och dessutom var vi inte själva heller. Vid sextiden på morgonen gick vi till ett café och tog en frukost, det var jättemysigt, berättar hon.

Att arbeta som diakon, vad är det roligaste med det? Ingrid är tyst en lång stund, tänker efter. Sedan säger hon.

– Det är nog att få möta ut-sattheten och att få jobba med det mest meningsfulla; mötet med människor. Genom detta har jag också lärt känna mig själv och mitt innersta. Här ser jag också det som gör mig mest arg; det orättvisa och hur livet formar sig på olika sätt för oss människor. Men samtidigt, fortsätter hon, ser jag här också det som kyrkan är bäst på, nämligen att förmedla hopp till människor.

Jag undrar om hon tycker det är lättare eller svårare att arbeta som diakon idag jämfört när hon började? Även denna gång tänker hon länge (Ingrid tänker ofta efter länge..)

– Lättare, säger hon till slut och det beror på den livserfarenhet man skaffar sig.

Jag å min sida tror också att det samtidigt kan vara svårare i och med att samhället har blivit hårdare och tuffare vilket inte gjort det lättare för människor men när jag lämnar Ingrid känner jag mig optimistisk att det finns såna människor som hon som sprider hoppfullhet, glädje och positiva tankar.

**Text och foto:
Staffan Riddersporre**

mat&prat

med multireligiös guide

Den 25 februari hade mat&prat besök av en multireligiös guide från studieförbundet Sensus. Peter Milton jobbar till vardags i Stockholm som gymnasielärare i religion, historia och filosofi, och emellanåt fungerar han som multireligiös guide.

Med hjälp av en resväska fullpackad med saker som representerade olika religioner berättade Peter om de sex stora världsreligionerna: hinduism, buddhism, islam, kristendom, judendom och siikism. Genom att fokusera på likheter och diskussionspunkter väckte Peter intresse för hur och varför människor inom vissa religioner bär en viss sorts kläder och symboler eller äter en viss sorts mat och undviker att äta andra produkter. Religion är för många folkgrupper en viktig del i att skaffa sig en identitet, och kunskap är bästa botemedlet mot främlingsfientlighet. Alla religioner har beröringspunkter som är intressanta att diskutera utifrån likheter och olikheter; till exempel matregler, högtider, kläder, tempel, bön och meditation och riter kring döden.

Vad är mat&prat?

mat&prat är namnet på en serie mycket uppskattade temakvällar med föredrag och mat på Lindgården. Tanken är att väcka inspiration, debatt och tankar. Vårens tema är "identiteter". Vi undersöker hur identitet skapas med symboler, tänkande, konst... Vad provocerar dig?

Vårens datum:

Tisdag 14 april kl 18-21

Religion, filosofi och identitet

Inbjuden gäst: Owe Wikström, präst, psykoterapeut, professor i religionspsykologi och författare till böcker som "Långsamhetens lov" och "Sonjas godhet". (föranmälan senast onsdag 8/4 tel 434 00)

Måndag 27 april kl 18-21

Konst och identitet

Inbjuden gäst: Sten Bernhardsson, kulturchef i Fagersta kommun (föranmälan senast torsdag 23/4)

Frågor? Kontakta Li Lundberg, präst tel 434 12.

Den fjärde månaden

Den fjärde månaden är en teaterpjäs om problematiken kring hedersrelaterat våld.

I början av februari var Odysseateatern på besök i Fagersta med pjäsen "Den fjärde månaden" som tar upp problematiken kring hedersrelaterat våld. Elever från Risbroskolans årskurs nio och Brinellskolans Individuella program var inbjudna, samt olika yrkesgrupper som arbetar med ungdomar.
Foto: Mattias Marklund

Teatern handlar om Josef och hans syster Alina. Genom de två skådespelarnas samtal och tillbakablickar tillåts publiken förstå vad som egentligen hände den där dagen för åtta år sedan. Syskonen älskar varandra oerhört mycket men kommer ändå i konflikt när hon ifrågasätter det han gjorde. Det som fick honom att tillbringa åtta år av sitt liv i fängelse.

Olika upplevelser av traditionen

Systemen blir kär i fel kille och träffar honom i smyg. Det kan brodern inte acceptera av respekt för sin familj och sin tradition. Pjäsen belyser broderns frustration över att tycka väldigt mycket om sin syster och samtidigt känna sig tvingad av traditionsbestämda förväntningar att vidta åtgärder.

"Du lät en tillfällig känsla förstöra ditt liv... Det går inte att tvätta bort skammen." säger han till sin syster.

Man förstår också den unga kvinnans upplevelse av att känna sig instängd och låst av en tradition som hon inte känner sig som en del av.

"Mitt liv var som ett fängelse," säger Alina i pjäsen. "Jag var fast mellan två världar där jag inte hörde hemma någonstans."

Pjäsens syfte

Syftet med teaterpjäsen är att bland unga personer väcka en nyanserad, reflekterande dialog om konsekvenserna i deras liv av de krav som de får utifrån traditionsbestämda och stereotypa könsroller. Denna dialog öppnar möjligheten för ett personligt aktivt avståndstagande från alla former av könsrelaterat förtryck och våld. Föreställningen följdes av en dialog ledd av en kunnig samtalsledare.

Några tankar från det efterföljande samtalet: Alla människor är individer som har rätt att tänka

fritt. Integration betyder inte att en person med utländsk härkomst ska bli svensk. Både invandrare och svenskar har ansvar för integration. Det handlar om att dela med sig och att ta emot.

Samtalsledaren tog också upp något som är mycket vanligt förekommande bland ungdomar idag, nämligen användandet av ordet hora. Killar nedvärderar tjejer med ordet hora, och det ska ingen acceptera, varken andra killar, andra tjejer eller vuxna.

7000 elever har sett pjäsen

Odysseateatern från Stockholm har spelat pjäsen för 7000 elever under sin sverigeturné. Teatern var en del i ett kommunalt projekt i Fagersta kring hedersrelaterat våld. Andra delar i projektet har varit föredrag för lärare och samtal i killgrupper och tjejgrupper på Risbroskolan.

Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson

Byggnader berättar

Västervåla sockenstuga

Västervåla Sockenstuga byggdes 1936 och var en gåva till Västervåla kommun från brukspatron Mattsson och hans fru. Sockenstugan kostade 32 000 kronor att bygga och brukspatronen bidrog med hälften av kostnaden. Så länge Västervåla var en egen kommun hade kommunfullmäktige sina sammanträden i Sockenstugans samlingsal. Där stod skrivbordet på podiet alltid dukat med en sammanträdesklubb.

I Sockenstugan fanns en lägenhet där kyrkvaktmästaren bodde; Theodor Persson och sedan Birger Andersson, som arbetade både som kyrkvaktmästare och som snickare på Engelsbergs bruk innan han fick en heltidstjänst som kyrkvaktmästare. Även kyrkvaktmästaren Gösta Odenius bodde i Sockenstugan under en tid.

Sockenstugan renoverades 1989. Det var strax före den stora restaureringen av Västervåla kyrka. Sockenstugan behövdes som gudstjänstlokal under tiden som renoveringsarbetet i kyrkan pågick. Köket gjordes större och städskrubben flyttades. Tidigare var där ett väldigt litet kök med vedspis och stora

kopparpannor att koka kaffe i. Golvet bröts upp och när man lade tillbaka det uppbrutna golvvirket fattades det till många kvadratmeter golvyta, eftersom man hade skjutit ihop bräderna bättre när man lade tillbaka dem. Springorna i golvet måste ha varit stora före renoveringen. De speciella väggmålningarna bevarades vid renoveringen.

Sockenstugan byggdes för att bygdens föreningar skulle få en samlingslokal, men där fanns vissa förbehåll. Ingen offentlig danstillställning fick hållas där och politisk agitation fick inte förekomma.

Idag använder församlingen Sockenstugan vid kyrkkaffe efter gudstjänsten vissa söndagar och en måndag i månaden är där måndagsträff med andakt. Några gånger per termin är det familjedag i Sockenstugan i samband med familjegudstjänst i Västervåla kyrka.

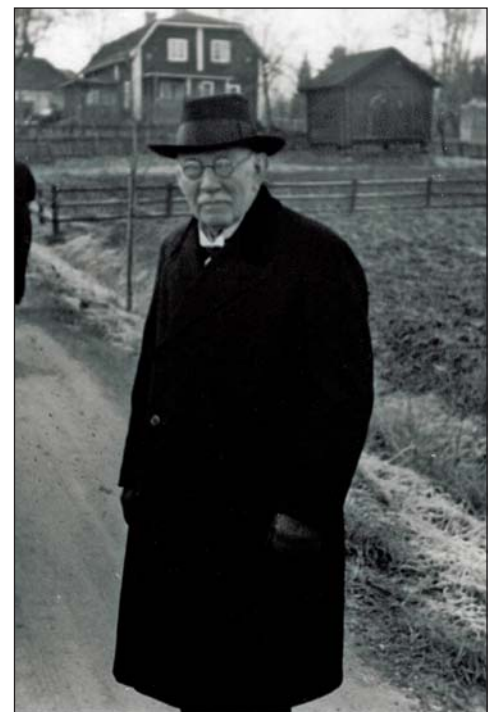
Även idag kan bygdens föreningar låna Sockenstugan gratis. Församlingen hyr även ut lokalen till privata fester och arrangemang. Kontakta församlingsexpeditionen tel 434 03 (434 00) om du vill boka Sockenstugan.

Sockenstugan i Västervåla invigdes med pompa och ståt 1936. Landshövdingen talade och en orkester från Västerås spelade. Samma dag invigdes också Engelbrekts minnestavla som hänger i Västervåla kyrka. Tavlan är gjord i rostfritt stål från Avesta och skänktes till Västervåla kyrka av generalkonsul Axel Ax:son Johnson.

Landshövding Murray talade då Sockenstugan invigdes. Väggmålningen som syns i bakgrunden finns fortfarande bevarad i Sockenstugan. Den visar Engelbrekt då han träder upp för bergsmännen och uppmanar dem till frihetskamp, och är målad av norbergsmålaren Nils Öst.

Brukspatron Mattsson från Stabäck gjorde det möjligt att bygga Sockenstugan i Västervåla. Hans porträtt hänger fortfarande på väggen i Sockenstugan.

Rent vatten ger liv

Årets fasteaktion pågår från den 22 februari till den 5 april. Under fastekampanjen har Svenska kyrkan som mål att samla in 45 miljoner kronor.

Läs mer om aktuella insamlingsprojekt på www.svenskakyrkan.se.

I Västanfors Västervåla församling ordnas följande aktiviteter under fasteaktionen: Alla aktiviteter sker till förmån för Svenska kyrkans internationella arbete - Hela världen.

- 3/4 Bösskrammel på stan
- 3/4 Prästerna säljer prästost vid ICA Fontänen.
- 4/4 kl 18 Kabaré "Kors på taket III tok, hopp & kärlek" på Lindgården
- 5/4 kl 17 Kabaré "Kors på taket III tok, hopp & kärlek" på Lindgården
- 19/4 kl 14–17 Söndagsdans med dansbandet 55 plus och andakt på Lindgården. Vi säljer fika.
- 21/4 kl 19 Modevisning på Lindgården. Biljettpris 120 kr inkl förtäring, dricka och kaffe. Biljetter säljes av deltagande affärer och på Lindgården. Lottförsäljning från kl 18.

Församlingen har två utbytesstudenter från Brasilien på besök den 17/3 - 4/4.

Barn pumpar vatten ur den nya brunnen som byggts genom projektet i Calaki i Etiopien. Foto: Hanna Hagström/IKON

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

Fråga juristen

Kan sambor ärva som gifta med gemensamma barn?

Fråga: Jag lever i ett samboförhållande sedan 20 år. Vi har två barn tillsammans och inget "särkullbarn". Vi skulle vilja upprätta ett testamente där det står att vi ska behandlas som om vi vore gifta vid den enes bortgång. För visst är det väl så att jag har ett sämre läge, vad gäller arvet gentemot mina söner, som ogift vid min mans eventuella bortgång? Hur ska testamentet formuleras så att det blir korrekt? Behöver namnteckningarna bevittnas?

Kristina

Svar: Sambor ärver inte varandra. Det innebär att de två barnen delar på arvet efter din sambo om han avlider före dig.

Om ni vill ärva varandra ska ni upprätta ett testamente. Ni kan testamentera hälften av den först avlidnes kvarlätenskap till efterlevande sambo. Den andra hälften är barnens laglott och den har de alltid rätt att få ut.

Men ni kan testamentera all den först avlidnes kvarlätenskap till efterlevande sambo med fri förfoganderätt. Om barnen inte begär jämkning av testamentet när den förste av er avlider för att få ut laglotten kommer efterlevande att få all den först avlidnes kvarlätenskap med fri förfoganderätt.

När den siste av er avlider ärver barnen båda föräldrarna. Barnen kan också under er livstid godkänna testamentet.

Martin Lindgren

PS. Ni kan nå mig på adressen: Martin Lindgren, Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå, Kyrkvägen 7, Box 2012, 737 02 Fagersta eller på e-mailadressen: martin.lindgren@svenskakyrkan.se eller på telefon 0223-434 75

Vem är du?

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

I Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå
arbetar två jurister:
Martin Lindgren tel 434 75
Ida Jansson tel 434 76
Välkommen att kontakta oss!

Ida Jansson jurist

Ida Jansson började arbeta på Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå i februari. Hon hjälper gärna till med bland annat bouppteckningar, testamenten, samboavtal och äktenskapsförord.

– Ja! Ett juristjobb i Fagersta – är det möjligt? tänkte jag när jag blev erbjuden jobbet. Jag trivs redan bra på min nya arbetsplats och jag hoppas kunna komma in även på andra områden inom juridiken så småningom. Möjligheterna till utveckling är stora och det känns jättebra!

Intresset för juridik väcktes efter gymnasiet, och efter att ha läst fyra år på Rättsvetenskapsprogrammet vid Örebro universitet är Ida övertygad om att hon har valt rätt bana. – Det här är min grej! Som jurist vill jag hjälpa människor och ge bra service, för det är inte så lätt med juridiska frågor alla gånger.

Ida är 26 år och har växt upp i Fagersta. Hon bor tillsammans med sin sambo och deras 9 månader gamla son i området Uggelbo. Fritiden ägnar hon gärna åt att umgås med vänner och att pyssla i hemmet. – Heminredning tycker jag är jättekul, och eftersom vi nyligen flyttat till en villa så har jag stora förhoppningar om att få ägna mig åt det, säger Ida.

Nu kan du söka medel ur stiftelser och fonder

Kulturstipendiet -

Alma och Alfred Nordströms minnestiftelse är i första hand avsett för ungdomar upp till 25 år som söker stöd för att utveckla färdigheter inom konst, musik, skrivande, dans eller annan gestaltande verksamhet. Stipendiet är avsett att främja verksamhet som präglas av öppenhet, vidsynhet och tolerans där det konstnärliga uttrycksmedlet används som ett medel för personlig utveckling och livstolkning.

Sista ansökningsdag 17 april 2009.

Dagny och Axel Rockséns minnesfond.

Fonden riktar sig till en pojke och en flicka som studerar till antingen civilekonom eller läkare och som är födda i Västanfors församling och som genomgått gymnasieutbildning i Fagersta.

Sista ansökningsdag 15 augusti 2009.

Uppgifter om övriga aktuella stiftelser

samt ansökningsblanketter finns på församlings-expeditionen på Lindgården. Sista ansökningsdag 17 april. Bifoga personbevis. Studerande bör även bifoga studieintyg och studiepoäng. För ytterligare information kontakta expeditionen tel 434 00.

www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Positivt besked från Skolverket

Skolverket har beslutat att ge Västanfors Västervåla församling tillstånd att driva högstadium i Fagersta, och församlingen ser nu över möjligheterna för det. Kyrkorådet fattar det formella beslutet. Tillståndet gäller i två år. Verksamheten ska alltså starta senast hösten 2010 för att tillståndet ska gälla.

Lindgårdsskolan, som drivs av församlingen sedan 2002, har idag 113 elever från förskoleklass upp till och med år 6 (F-6).

Församlingen har även ansökt om tillstånd att driva skola F-9 i Västerås och F-6 i Eskilstuna, och beskedet från Skolverket är positivt även där. Församlingen kommer att utreda även de möjligheterna. Om det blir skola i Västerås och/eller Eskilstuna så kommer den verksamheten att drivas inom församlingens bolag Kyrkans Vård och Omsorg i Sverige AB.

Nya urvalsprinciper till Lindgårdsskolan

Kyrkorådet har beslutat att ändra urvalsprinciperna till Lindgårdsskolan.

Förut gällde:

1. Syskonförtur
2. Ankomstdatum
3. Närhetsprincip

Nu gäller:

1. Syskonförtur
2. Plats på förskolan Linden
3. Ankomstdatum
4. Närhetsprincip

Skolverket har sagt att man kan ändra reglerna så länge man tar konsekvenserna av detta under de närmaste sex åren. Det betyder i praktiken att om det kommer in ett barn som har gått på förskolan Linden som "knuffar ner" ett barn som har ett tidigare ankomstdatum så ska man ta in barnet med ankomstdatum också. Det kommer att påverka klasstorlekarna något.

Känd föreläsare på Lindgården

Den 14 april håller Owe Wikström ett föredrag på Lindgården under en av temakvällarna i serien mat&prat. Owe Wikström är präst, psykoterapeut, professor i religionspsykologi och författare till böcker som "Långsamhetens lov" och "Sonjas godhet". Föredraget handlar om religion, filosofi och identitet.

Föranmäl dig till församlingsexpeditionen tel 434 00 senast onsdag den 8 april. Kostnad 100 kr inkl mat.

KORS PÅ TAKET III tok, hopp & kärlek

Lindgården

Lördag den 4 april kl 18

& Söndag den 5 april kl 17

Västanfors-Västervåla församling bjuder in till

Kabaré

En helkväll med mat och underhållning

Pris 220 kronor. Biljetter säljes på församlings-expeditionen på Lindgården tel 0223-434 00. I biljettpriset ingår mat & lättdryck, kaffe & kaka. Det finns möjlighet att köpa öl eller vin till maten. 100 kr av biljettpriset går till Svenska kyrkans internationella arbete. Välkommen!

www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Lindgården Fagersta

Catering

- smörgåstårter
- buffé
- färdigt förslag eller kom med egna önskemål

Födelsedagskalas eller bröllopsfest

Vi har fullständiga rättigheter
Ring för priser och förslag

tel 0223-434 03
Kyrkvägen 7, Fagersta

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Kyrkoval 2009

Den 20 september är det kyrkoval då kyrkans förtroendevalda för de kommande fyra åren utses. Inför kyrkovalen blir det en öppet hus-dag på Lindgården lördagen den 12/9 då församlingen visar alla verksamheter. Då finns möjlighet att ställa frågor till de förtroendevalda och att förhandsrösta.

Påskens gudstjänster

Stilla veckan

Måndag 6/4 kl 18 Passionsandakt i Västanfors kyrka

Tisdag 7/4 kl 18 Passionsandakt med flöjtmusik i Västanfors kyrka. Medverkande: Kristin Kalmelid och Lena Martinsson. Präst: Unni Wiig Sandberg.

Onsdag 8/4 kl 18 Stilla kväll i Västanfors kyrka. Kvällen inleds med passionsandakt och fortsätter i stillhet och tystnad i kyrkan. Tid för fika i enskildhet; Tid för avslappningsmassage; Tid att skriva ned dina tankar; Tid att läsa, vila, lyssna på musik; Meditationspallar finns uppställda. Kvällen avslutas senast kl 21. Klä dig gärna bekvämt och varmt.

Torsdag 9/4 kl 19 Skärtorsdagsmessa i Västanfors kyrka

Påskhelgen

Fredag 10/4 kl 10 Långfredagsgudstjänst med kyrkokören i Västanfors kyrka.

Lördag 11/4 kl 22 Från död till liv! Påsknattsmessa i Västanfors kyrka med gospelkören Voices of Joy och musiker. Solist: Maria Fahlin. Festligt mingel med snittar och levande musik.

Söndag 12/4

kl 10 Påskdagsmessa i Västervåla kyrka med kyrkokören

kl 11 Finsk gudstjänst i Brukskyrkan.

”Påskdagen. Jesus är uppstånden”

kl 15 Påskdagsmessa med kyrkokören i Brukskyrkan

Måndag 13/4 kl 10 Vandringsgudstjänst

Gör en kul grej!

av svensexan/möhissan eller födelsedagskalaset. Sjung in en låt till er favoritartist och få med ett minne för livet.

Ring för mer info tel 0223-434 03

Studio Senses Lindgården

MITT I LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 434 10. **Redaktör:** Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Repro:** TEXT & REPRO, Västerås. **Tryck:** PRIMATryck, Halstahammar. **Omslagsfoto:** Andreas Elgstrand. Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Carin och Bo Rudolfsson

Därför är jag medlem i Svenska kyrkan

Bo och Carin Rudolfsson tycker att det är självklart att vara medlemmar i Svenska kyrkan. De har inte ens tänkt tanken att de skulle välja att gå ur kyrkan.

Bo berättar om sin uppväxt i Västergötland då han gick i söndagsskola och det var naturligt för alla släktingar att vara med i kyrkan.

– Kyrkan behövs. Många söker tröst i kyrkan när det är svåra tider. Jag har pratat med folk som tycker att det kostar för mycket att vara med i kyrkan, men det håller inte jag med om. Det är väl värda pengar. Vad skulle hända med alla kyrkor annars? Och en del vill ha en kyrklig begravning fast de inte varit medlemmar i kyrkan, det tycker jag är konstigt, säger Bo.

Carin tänker på församlingens verksamhet för barn och ungdomar. När barnbarnen var små brukade hon ta dem med sig till öppna förskolan

på Lindgården. Och på somrarna åkte de gärna till församlingens lilla hus på Gröna plan utmed Västeråsvägen när Öppna förskolan hade aktiviteter där ute.

Carin och Bo uppskattar också den välskötta kyrkogården i Västanfors där flera av Carins släktingar ligger begravda. De besöker ofta kyrkogården för att sköta om gravarna.

– På alla helgons dag är det särskilt vackert med alla levande ljus på gravarna, tycker Carin.

När de är ute och reser går Bo och Carin gärna in och tänder ljus i kyrkor längs resvägen, och de tycker mycket om att gå på konserter, både i Västanfors kyrka och i kyrkor i andra församlingar.

– Jag gillar adventsmusiken och julottan! säger Bo, som är en riktig juldyrkare.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson